

**Nader ecologisch
onderzoek The Dutch**
Soortenonderzoek zonnepark,
grondwal en grondlichaam

Antea Group

Understanding today.
Improving tomorrow.

projectnummer 0487847.100
definitief revisie 01
7 november 2024

Nader ecologisch onderzoek The Dutch

Soortenonderzoek zonnepark, grondwal en grondlichaam

projectnummer 0487847.100
definitief revisie 01
7 november 2024

Auteur(s)

[Redacted]

Opdrachtgever

The Dutch Business Sport and Recreation Development II B.V.
Haarweg 3
4212 KJ Spijk

Gecontroleerd

[Redacted]

datum	beschrijving	vrijgave
7 november 2024	definitief 01	[Redacted]

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Huidige situatie	5
1.3	Planvoornemen	6
1.4	Doel	8
1.5	Leeswijzer	8
2.	Methoden	9
2.1	Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten	9
2.2	Grondgebonden zoogdieren	10
2.3	Amfibieën	11
2.4	Vissen	12
2.5	Kreeftachtigen en weekdieren	12
2.6	Overzicht inventarisatiemomenten	13
3.	Resultaten en effectbeoordeling	15
3.1	Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten	15
3.2	Grondgebonden zoogdieren	16
3.3	Amfibieën	18
3.4	Vissen	19
3.5	Kreeftachtigen en weekdieren	19
3.6	Overige waarnemingen	20
4.	Conclusie en vervolgstappen	21
5.	Literatuurlijst	23
	Bijlage 1 Wettelijk kader	25
	Bijlage 2 Kaarten met leefgebieden beschermde soorten	28

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

The Dutch Business Sport and Recreation Development II B.V. is voornemens om een zonnepark, grondwal en grondlichaam (zichtheuvel/landmark) te realiseren. De percelen liggen ten zuiden van de Haarweg, ten noorden van de A15, ten westen van het Lingebos en ten oosten van de Spijksesteeg te Spijk (gemeente West-Betuwe, Provincie Gelderland). De ligging van het plangebied is in figuur 1.1 weergegeven.

Bij ruimtelijke ingrepen dient rekening te worden gehouden met beschermde plant- en diersoorten. Er dient onderzocht te worden of de geplande ingrepen effect hebben op beschermde soorten. Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. Hierom is inzicht gewenst in de aanwezige beschermde natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties.

Geschiedenis

Het te realiseren grondlichaam betreft een nieuwe ontwikkeling. In dit kader is een natuurtoets uitgevoerd (Antea Group, 2024a).

Voor de realisatie van de grondwal is in 2017 ecologisch onderzoek uitgevoerd en een ontheffing Wet natuurbescherming verleend voor de heikikker en grote modderkruiper (Antea Group, 2017a en 2017b; Provincie Gelderland, 2017). De werkzaamheden met betrekking tot de grondwal zijn gestart in 2019. De uitkomsten uit de ecologische onderzoeken zijn echter verlopen en de inrichting van de grondwal is aangepast ten opzichte van het voornemen in 2017, waardoor middels een natuurtoets in 2024 (Antea Group, 2024b) een actualisatie van (beschermde) natuurwaarden is uitgevoerd.

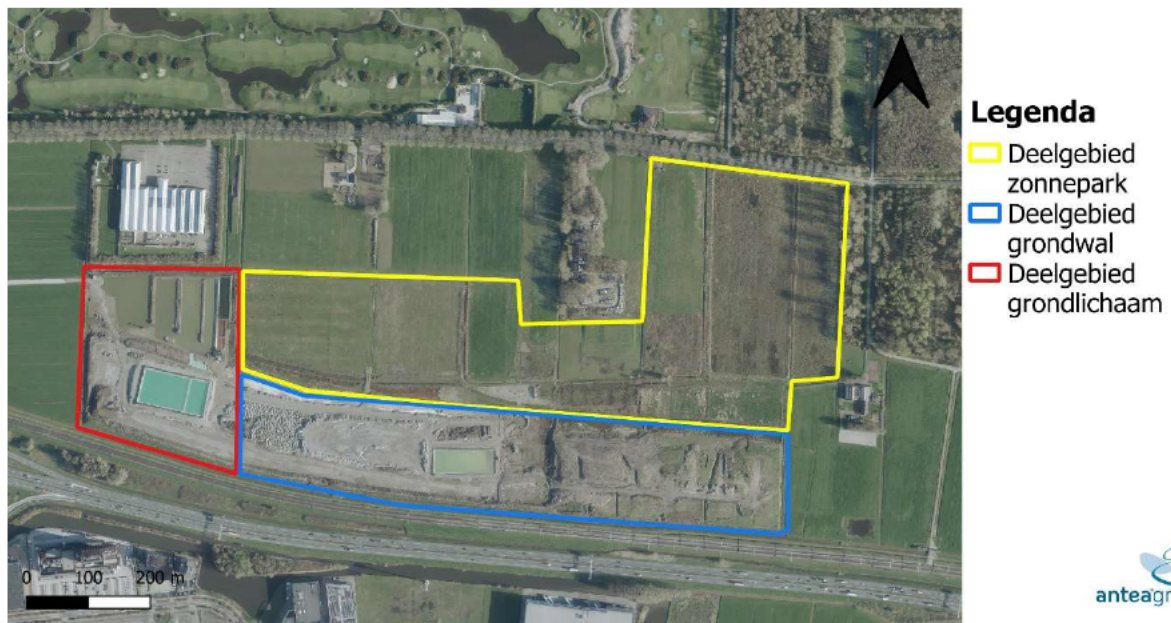
Voor de realisatie van een zonnepark is in 2021 een memo beschermde soorten opgesteld door Antea Group (Antea Group, 2021). Na deze memo zijn er geen ecologische vervolgstappen uitgevoerd en hebben geen werkzaamheden plaatsgevonden, daarnaast zijn de uitkomsten uit de ecologische onderzoeken verlopen. Om deze reden is middels een natuurtoets in 2024 (Antea Group, 2024b) een actualisatie van (beschermde) natuurwaarden uitgevoerd.

Uitkomsten natuurtoetsen

Uit de meest actuele Natuurtoetsen (Antea Group 2024a en 2024b) is naar voren gekomen dat in het plangebied biotoop aanwezig is dat geschikt is als leefgebied voor beschermde soorten, te weten:

- Vogels met jaarrond beschermd nesten (boomvalk, buizerd, havik, ransuil en sperwer);
- Zoogdieren (bunzing, hermelijn, steenmarter en wezel);
- Amfibieën (heikikker en rugstreeppad);
- Vissen (grote modderkruiper);
- Weekdieren (platte schijfhoren).

Deze soorten zijn beschermd in het kader van de Omgevingswet (Ow) en staan vermeld in Vogels artikel 11.37 Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), streng beschermde soorten artikel 11.46 Bal en andere soorten artikel 11.54 Bal, bijlage IX onderdeel A. Wanneer vaste verblijfplaatsen en/of essentiële leefgebieden van beschermde soorten aangetast worden, is dit in strijd met een verbod uit de Ow. Om te bepalen of vaste rust- en verblijfplaatsen dan wel essentiële leefgebieden van bovenstaande soorten aanwezig zijn in het plangebied, is nader onderzoek uitgevoerd. In voorliggende rapportage zijn de uitvoering en resultaten van het nader onderzoek naar bovengenoemde soort(groep)en beschreven. Indien beschermde soorten zijn waargenomen, wordt in de effectbeoordeling ingegaan op mogelijke effecten op deze soorten als gevolg van het voornemen.

Figuur 1.1. Gedetailleerde ligging van het plangebied. Bron: QGIS-PDOK, 2024.

1.2 Huidige situatie

Locatie zonnepark

Het deelgebied zonnepark bestaat uit voormalige agrarische percelen. De noordelijke watergang is breed met een lage steile oever, weinig watervegetatie en oevervegetatie. De oostelijke percelen, naast het Lingebos, zijn tijdelijk gebruikt als parkeerplaats waardoor op deze percelen sprake is van een gedeeltelijke pionierssituatie. Op dit perceel waren bij het begin van de onderzoeken ondiepe waterplassen aanwezig die naarmate de onderzoeken vorderden opdroogden. De watergangen in dit perceel hebben flauwe oevers met enkele watervegetatie. De zuidelijke percelen zijn onderdeel van het compensatiegebied heikikker. Op deze percelen is sprake van ondiepe plassen en rietvegetatie. Het compensatiegebied van landbiotoop heeft een verwilde structuur van met name braam en riet.

Locatie grondwal

Het grootste deel van het deelgebied bestaat uit braakliggende grond. Het grootste oppervlakte (circa 6,5ha) is een staalslakkendepot. Op het grootste deel van het deelgebied ontbreekt het aan vegetatie door de bedrijvigheid op het terrein. Op enkele locaties langs watergangen, waar geen werkzaamheden plaatsvinden, is een ruige pioniersvegetatie ontstaan. De bestaande watergangen hebben vaak flauwe oevers met oevervegetatie. Nieuw gegraven watergangen hebben weinig oever- en watervegetatie en steile oevers.

Locatie grondlichaam

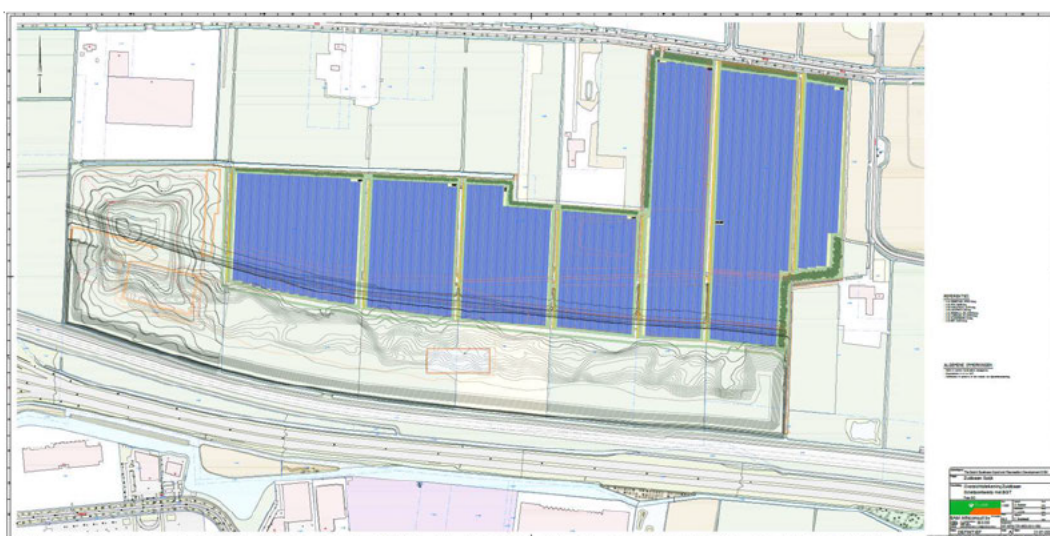
Het grootste deel van het terrein bestaat uit braakliggende grond. De inrichting is een werkterrein en staalslakkendepot. Aan het begin van de onderzoeksperiode waren er veel tijdelijke wateren op het werkterrein aanwezig in rijsporen en ondiepe delen van het terrein. Er is sprake van een tijdelijke grondwal van circa 5 meter hoog aan de zuidwestelijke en zuidelijke hoek van het plangebied. Rond deze opgehoogde grond zijn sloten aangelegd. In het plangebied zijn enkele locaties met wateropslag van verontreinigd water en locaties met een waterzuiverende functie. Aan de randen van het gebied vinden geen werkzaamheden plaats en is een ruigtevegetatie ontstaan.

1.3 Planvoornemen

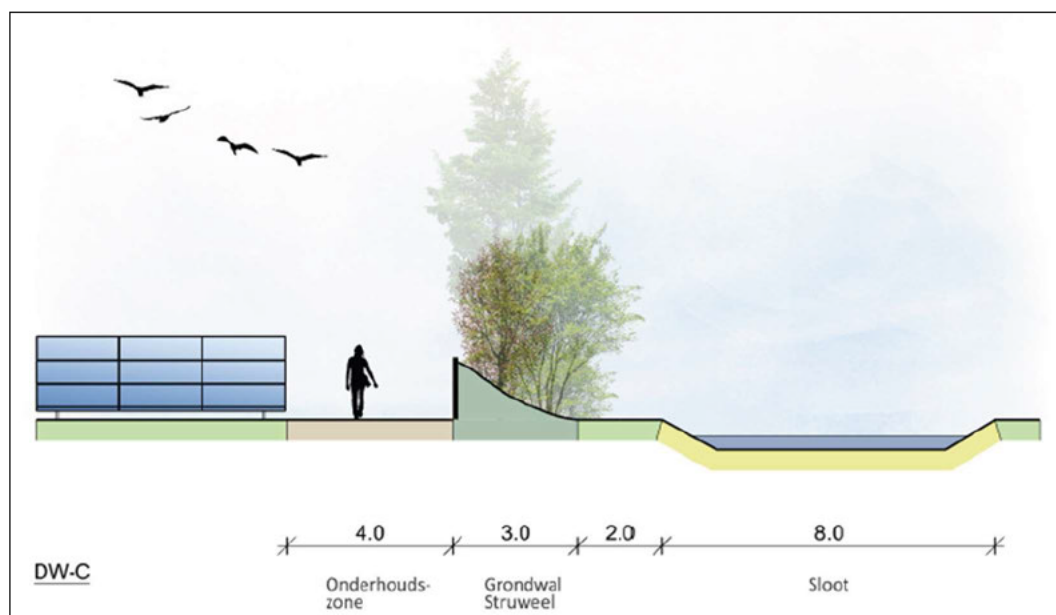
Zonnepark

Het zonnepark betreft een tijdelijke ontwikkeling (voor een periode van 25 jaar). Enkele technische aspecten zijn:

- Totaal aantal panelen: 90.000-115.000 met een totale capaciteit van ca 50 MWp;
- De panelen zijn voor circa 50% gericht op het oosten en voor circa 50% gericht op het westen.
- De panelen zijn op het laagste punt circa 50 cm boven de grond geplaatst;
- Tussen de rijen panelen worden 7 toegangs-/veiligheidspaden gerealiseerd;
- Aan de west-, noord- en oostzijde van het zonnepark wordt struweel aangelegd;
- Het totale oppervlaktebeslag van de zonnepanelen bedraagt minder dan 70% van het totale perceeloppervlakte. In de inrichting is gekozen voor ruime struweelranden en brede sloten met natuurvriendelijke oevers terwijl binnen de stukken zonneveld gekozen is voor verdichting. Op deze wijze draagt het vrijgehouden deel van het perceel meer bij aan natuur en biodiversiteit en aan visuele aantrekkelijkheid.

Figuur 1.2a. Globale impressie inrichting zonnepark. Bron afbeelding: BAM, 31-01-2024.

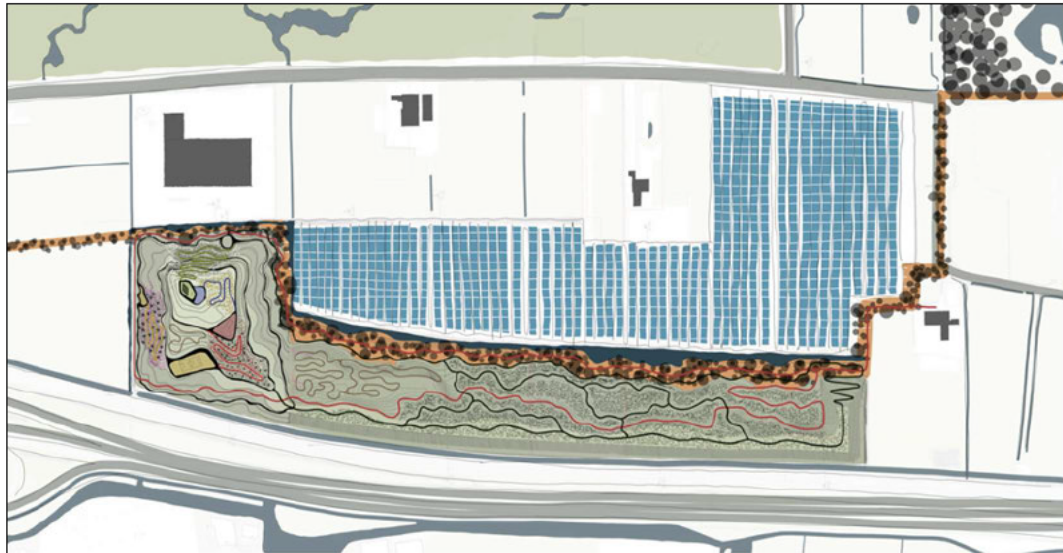

Figuur 1.2b. Dwarsdoorsnede zonnepark noordwestzijde.

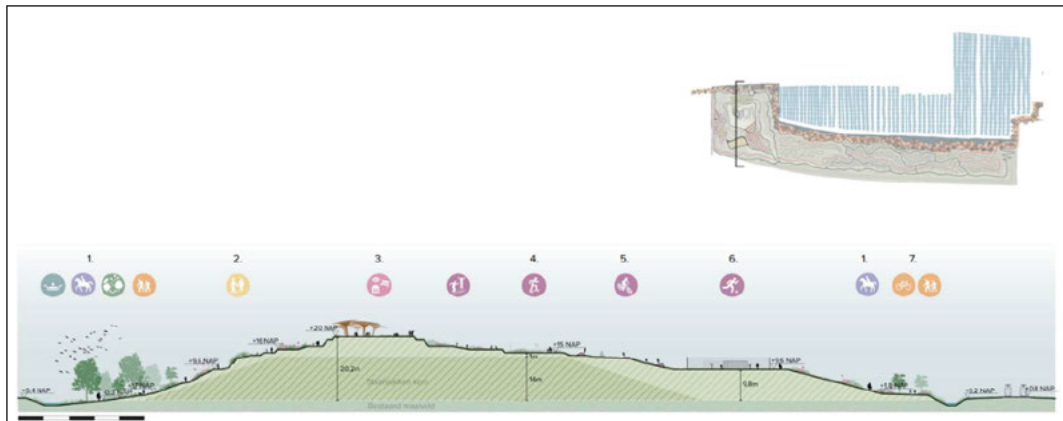
Grondwal en grondlichaam

De grondwal wordt ingericht als landschappelijk park. Om een organisch ogend geheel te creëren zal de 10 meter hoge grondwal vloeiend over gaan in het te realiseren grondlichaam in de vorm van een zichtheuvel van 20m hoog. Het exacte ontwerp staat nog niet vast, maar momenteel wordt de groen-inrichting uitgewerkt in een landschapsplan:

- Groene verbinding als bufferzone: Langs de noordrand, tussen de wal en het zonnenveld zal een groenblauwe buffer aangelegd worden die het zicht op het zonnenveld zal afnemen en de wal aansluit op de ecologische verbinding van het Gelders Natuurnetwerk. In deze ecologische buffer kan ook waterberging plaatsvinden.

Figuur 1.3a. Globale impressie van het planvoornemen voor de grondwal in het zuiden en het grondlichaam in het westen. Bron afbeelding: Antea Group, 2023. De recreatie op de grondwal is ondertussen geen onderdeel meer van het voornemen.

Figuur 1.3b. Doorsnede van het grondlichaam. Bron afbeelding: Antea Group 2023. De recreatie op de grondwal is ondertussen geen onderdeel meer van het voornemen.

Planning

De eerste werkzaamheden voor het zonnepark stonden gepland voor september 2024, maar de start is in afwachting van het afronden van ecologische onderzoeken. De werkzaamheden ter realisatie van het zonnepark duren naar verwachting 1 jaar. De werkzaamheden voor de grondwal vinden reeds plaats en duren naar verwachting nog 6 jaar. Er vinden reeds saneringswerkzaamheden plaats in het deelgebied grondlichaam.

De conceptplanning voor het zonnepark betreft

- Realiseren sloten in Q1 2025
- Bouwrijp maken zonnepark Q2 2025
- Bouw zonnepark Q3 2025, Q4 2025 en Q1 2026

De start van de bouw van het grondlichaam en geluidswal is gepland in Q2 2025.

Effectbepaling realisatiefase

De volgende activiteiten vinden plaats tijdens de bouwfase die mogelijk effect hebben op (het leefgebied van) beschermde soorten:

- Er worden watergangen gedempt;
- Er worden watergangen gerealiseerd;
- Er worden watergangen verbreed;
- Bomen worden gekapt;
- Opgaande vegetatie wordt verwijderd;
- Er wordt grond afgegraven;
- Er is sprake van geluidsverstoring/optische verstoring gedurende de werkzaamheden.

Effectbepaling gebruiksfase

- Er worden onderhoudswegen aangelegd (zonnepark);
- Er worden zonnepanelen geplaatst (zonnepark);
- Er wordt nieuwe natuur gerealiseerd.

1.4 Doel

Het doel van voorliggende rapportage is het inzichtelijk maken van de resultaten van het nader onderzoek soorten en of er sprake is van handelingen als gevolg van het voornemen die in strijd zijn met de wet, wat de consequenties hiervan zijn en of er een noodzaak is tot het aanvragen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit.

1.5 Leeswijzer

Het rapport is als volgt opgezet:

- Hoofdstuk 2 bevat een beschrijving van de gehanteerde methodiek, inclusief een overzicht van de veldbezoeken;
- Hoofdstuk 3 beschrijft de resultaten en de toetsing van de resultaten ten aanzien van de Ow;
- Hoofdstuk 4 bevat de conclusies en een advies over de te nemen vervolgstappen.

In bijlage 1 wordt het wettelijk kader beschreven.

2. Methoden

In dit hoofdstuk wordt de methodiek beschreven die gehanteerd is tijdens de inventarisaties om de aanwezigheid van beschermde soorten vast te stellen. De natuurtoetsen hebben bepaald welke soortgroepen nader onderzocht dienden te worden, zie ook paragraaf 1.1. Paragrafen 2.1 t/m 2.5 bevatten een beschrijving van de methode per soort(groep). In voorliggend nader onderzoek is uitsluitend onderzoek verricht naar de in deze paragrafen benoemde soorten, overige soorten zijn uitgesloten in de natuurtoetsen. In paragraaf 2.6 staat een overzicht van de inventarisatiemomenten.

2.1 Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten

Onderzoek bezetting nest

Er is één horst aanwezig binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden (zie figuur 2.1). Voor het nader onderzoek naar jaarrond beschermde nesten (JRBN) van boombroedende soorten is het Kennisdocument Buizerd aangehouden (BIJ12, 2017a). Voor onderzoek naar de boomvalk, havik, ransuil en sperwer is geen BIJ12 protocol aanwezig. De havik en sperwer broeden in dezelfde periode als de buizerd, waardoor het kennisdocument buizerd is aangehouden. Voor de boomvalk en ransuil zijn aanvullende veldbezoeken gebracht conform de telrichtlijnen van SOVON, welke hieronder zijn omschreven.

Buizerd, havik en sperwer

Het Kennisdocument Buizerd (BIJ12, 2017a) stelt dat de aanwezigheid van een nest of rustplaats kan worden aangetoond door het uitvoeren van twee tot vier gerichte veldbezoeken in de periode maart tot en met half mei, met een tussenperiode van minimaal 10 dagen. Om deze reden zijn twee veldbezoeken gebracht in de periode 10 april – 15 mei 2024 om broedgedrag van de buizerd, havik en sperwer te onderzoeken. In de periode 15 mei – 31 juli vonden aanvullende bezoeken plaats om de aanwezigheid van uitgevlogen jongen van de buizerd, havik en sperwer te onderzoeken. In totaal zijn zes veldbezoeken ten behoeve van de buizerd, havik en sperwer gebracht. Het onderzoek vond plaats bij geschikt weer (geen regen, geen harde wind) en op het juiste moment van de dag (tussen zonsopkomst en zonsondergang) (zie tabel 2.1).

Boomvalk

De globale voortplanting van de boomvalk bestaat uit balts in april, broeden in mei/juni en uitvliegen van jongen in juli/augustus (SOVON.nl). De bezoeken ten behoeve van de boomvalk hebben plaatsgevonden tussen 2 mei 2024 en 7 augustus 2024. In totaal zijn zes veldbezoeken ten behoeve van de boomvalk gebracht. Het onderzoek vond plaats bij geschikt weer (geen regen, geen harde wind) en op het juiste moment van de dag (tussen zonsopkomst en zonsondergang).

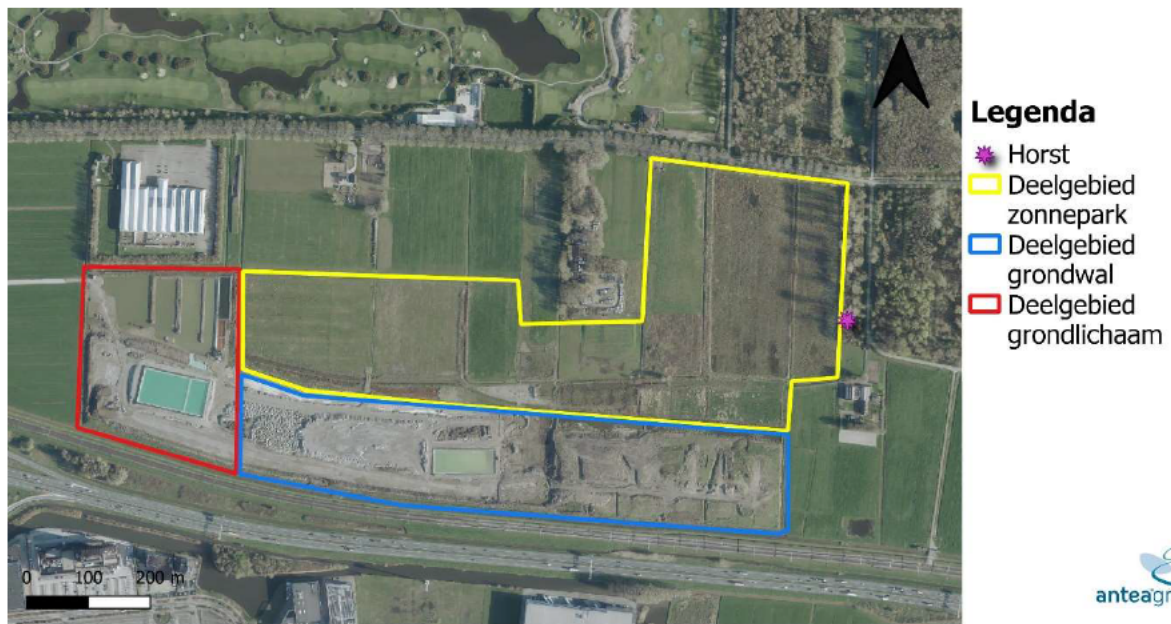
Ransuil

De globale voortplanting van de ransuil bestaat uit: balts in februari/maart, legperiode eind maart tot half april en bedelende jongen in mei/juni (SOVON.nl). Het onderzoek ten behoeve van de ransuil bestond uit het luisteren naar bedelende jongen in de periode 2 mei 2024 tot 24 juni 2024. In totaal zijn drie veldbezoeken ten behoeve van de ransuil gebracht. Het onderzoek vond plaats bij geschikt weer (geen regen, geen harde wind) en op het juiste moment van de dag (tussen zonsondergang en zonsopkomst).

Onderzoek foerageergebied

Voor onderzoek naar essentieel foerageergebied voor vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest is bij elk terreinbezoek opgelet of individuen van vogels met JRBN (foeragerend) aanwezig waren in of nabij het plangebied.

De inventarisaties zijn uitgevoerd door één (dagbezoek) of twee (nachtbezoek) deskundig ecologen van Antea Group.

Figuur 2.1. Ligging van de horst ten opzichte van het plangebied. Bron: QGIS-PDOK, 2024.

2.2 Grondgebonden zoogdieren

Marterachtigen (bunzing, hermelijn, steenmarter en wezel)

Het onderzoek ten aanzien van de marterachtigen is uitgevoerd conform het Kennisdocument kleine marterachtigen (BIJ12, 2024). Er bestaat geen handreiking waarin wordt beschreven hoe de steenmarter onderzocht dient te worden. De methoden uit het kennisdocument kleine marterachtigen (BIJ12, 2024) zijn ook effectief voor de steenmarter, waardoor de onderzoeksmethode uit dit document ook voor de steenmarter is aangehouden.

Onderzoek naar de marterachtigen heeft plaatsgevonden met behulp van cameravallen. De cameravallen zijn in de periode 1 juni tot 15 november gedurende acht weken ingezet om de aanwezigheid van marterachtigen vast te stellen. Tijdens het onderzoek zijn de camera's elke twee weken uitgelezen, de batterijen vervangen en de lokstoffen ververs. De inventarisaties zijn uitgevoerd door één deskundig ecooloog van Antea Group.

Om de detectiekans te verhogen zijn twee verschillende methodes gebruikt; de losse wildcamera en struikrover. Tijdens de overige inventarisaties is gelet op prenten, uitwerpselen, wissels, prooiresten, prooidiersoorten voor de marterachtigen en eventuele zichtwaarnemingen van marterachtigen. In totaal zijn vijf veldbezoeken uitgevoerd in de periode 7 augustus 2024 tot 3 oktober 2024. Het onderzoek heeft hiermee acht weken geduurd.

Losse wildcamera

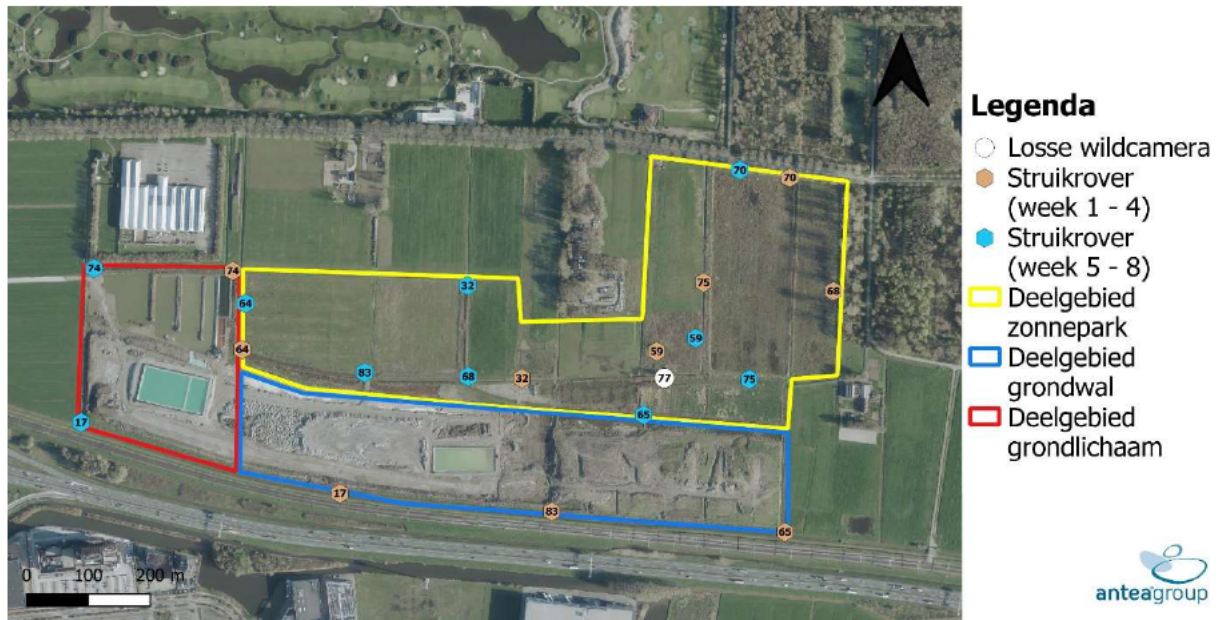
Met behulp van een losse wildcamera kunnen schuwe en nacht-actieve dieren worden waargenomen. Deze methode is met name geschikt voor grotere marterachtigen zoals de bunzing en steenmarter, maar ook de wezel en hermelijn kunnen met een losse wildcamera worden waargenomen. De losse wildcamera is opgehangen bij een wildwissel. Er is in het onderzoek één losse wildcamera's gebruikt. Meer was niet mogelijk door het gebrek aan opgaande begroeiing in het plangebied.

Struikrover

De struikrover is een pvc buis die aan één kant dicht is en aan de andere kant open. Aan de dichte kant is een wildcamera bevestigd. Naast kleine marters worden ook regelmatig andere marterachtigen (zoals de steenmarter) waargenomen met struikrovers. De wildcamera in de struikrover is gemonteerd op een plank waarin aan de open kant van de struikrover een blik sardines geplaatst kan worden. In het blik sardines wordt een gaatje geprikt. Het principe is dat marterachtigen op de geur afkomen en bij het ruiken aan het blik sardines worden gefotografeerd. Er zijn in het onderzoek tien struikrovers gebruikt, welke na vier weken van locatie gewisseld zijn.

In Figuur 2.2 zijn de locaties waar het onderzoeksmateriaal is geplaatst weergegeven. Voor de plaatsing van het veldmateriaal is aan de volgende punten gedacht:

- De ecologie van de marterachtigen;
- Potentieel geschikte verblijfplaatsen;
- Diefstalgevoeligheid;
- Gevoeligheid voor waterschade.

Figuur 2.2. Plaatsing van de wildcamera's in het plangebied. De cijfers in de symbolen geven het cameranummer aan, hiermee kon worden vastgesteld welke soort waar in het plangebied voorkomt. Bron: QGIS-PDOK, 2024.

2.3 Amfibieën

Heikikker

Door de start van het nader onderzoek in april, kon het onderzoek niet meer plaatsvinden volgens geldende protocollen (BIJ12 of NGB), ook is de standaardmethode van luisteren naar kooractiviteit moeilijk in het gebied door de ligging naast een snelweg en spoorweg. Hierom is een extra inspanning verricht middels het uitvoeren van eDNA onderzoek¹ in 10 wateren om de aanwezigheid van de heikikker in waterbiotoop vast te stellen en het brengen van drie veldbezoeken in de periode juni – september om individuen in landbiotoop in het deelgebied zonnepark en de randen van het deelgebied grondwal vast te stellen. Doordat zowel onderzoek naar land- als waterbiotoop is uitgevoerd, zijn vergelijkbare resultaten te behalen als bij luisteren naar kooractiviteit. Zie figuur 2.3 voor het onderzoeksgebied.

De inventarisaties zijn uitgevoerd door twee deskundige ecologen van Antea Group.

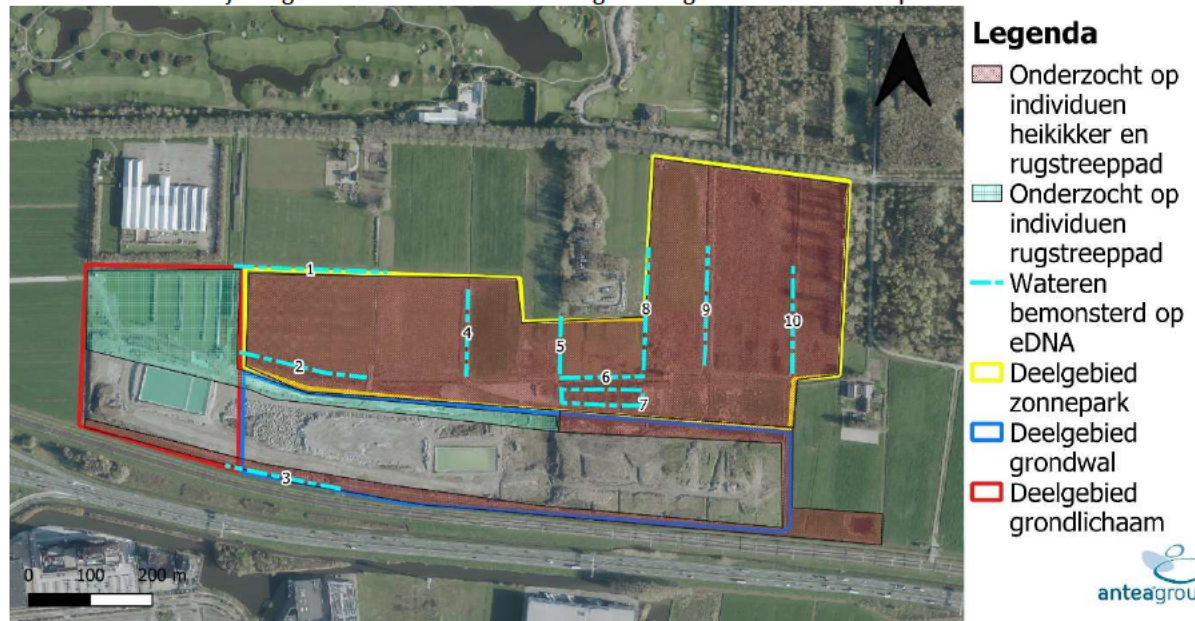
Rugstreeppad

Het onderzoek ten aanzien van de rugstreeppad is uitgevoerd conform het Kennisdocument Rugstreeppad (BIJ12, 2017b). Er zijn twee veldbezoeken uitgevoerd in de periode 15 april t/m 31 mei om kooractiviteit vast te stellen. In de periode juni/juli is nog eenmaal geluisterd naar kooractiviteit. Daarnaast zijn wateren in juni/juli onderzocht op de aanwezigheid van ei-snoeren en larven van de rugstreeppad. De inventarisaties naar kooractiviteit vonden 's avonds plaats tijdens geschikte weersomstandigheden. Geschikte weersomstandigheden zijn relatief warme, windstille avonden en nachten, vaak na zware regenval. Het onderzoek van de wateren vond overdag plaats.

Bij alle nachtbezoeken is gelet op de aanwezigheid van volwassen individuen in het plangebied. Zie figuur 2.3 voor het onderzoeksgebied.

¹ Zie voor nadere uitleg van dit onderzoek de methoden bij grote modderkruiper en platte schijfhoren.

De inventarisaties zijn uitgevoerd door twee deskundige ecologen van Antea Group.

Figuur 2.3. Locaties binnen het plangebied onderzocht op rugstreeppad (blauw en rood gearceerd), heikikker (rood gearceerd: landbiotoop en blauwe lijnen: eDNA), en grote modderkruiper en platte schijfhoren (blauwe lijnen: eDNA). Bron: QGIS-PDOK, 2024.

2.4 Vissen

Grote modderkruiper

In het onderzoek is het Kennisdocument Grote modderkruiper aangehouden (BIJ12, 2021). eDNA is een effectieve methode om de aanwezigheid vast te stellen. Het onderzoek kan jaarrond worden uitgevoerd, maar de optimale periode is maart tot en met oktober. Het eDNA onderzoek is uitgevoerd op 13 juni 2024. Voor het onderzoek naar de grote modderkruiper zijn watermonsters uit 10 watergangen in het plangebied verzameld (zie figuur 2.3). Doordat bepaalde wateren met elkaar in verbinding staan, zijn alle wateren in het plangebied bemonsterd via de 10 gekozen locaties. Voor het nemen van de monsters is het 'eDNA filtratieprotocol vissen, amfibieën, platte schijfhoren en waterspitsmuis' van Datura gevolgd. De watermonsters zijn gefilterd en de filters met residu zijn opgeslagen in epjes en opgestuurd naar Datura om geanalyseerd te worden.

De monsternamen in het veld zijn uitgevoerd door twee deskundige ecologen van Antea Group.

2.5 Kreeftachtigen en weekdieren

Platte schijfhoren

In het onderzoek is het soortinventarisatieprotocol van Netwerk Groene Bureau's (2023) aangehouden. Ongewervelden laten over het algemeen minder eDNA in het water achter waardoor de detectiekans lager is. Uitzondering hierop is platte schijfhoren. Deze soort heeft in de zomerperiode een detectiekans van 92%. De eDNA techniek voor platte schijfhoren is voldoende ontwikkeld om de soort aan te tonen, of met grote zekerheid de afwezigheid aannemelijk te maken.

Het eDNA onderzoek is uitgevoerd op 13 juni 2024. Voor het onderzoek naar de grote modderkruiper zijn watermonsters uit 10 watergangen in het plangebied verzameld (zie figuur 2.3). Doordat bepaalde wateren met elkaar in verbinding staan, zijn alle wateren in het plangebied bemonsterd via de 10 gekozen locaties. Voor het nemen van de monsters is het 'eDNA filtratieprotocol vissen, amfibieën, platte schijfhoren en waterspitsmuis' van Datura gevolgd. De watermonsters zijn gefilterd en de filters met residu zijn opgeslagen in epjes en opgestuurd naar Datura om geanalyseerd te worden.

De monsternamen in het veld zijn uitgevoerd door twee deskundige ecologen van Antea Group.

2.6 Overzicht inventarisatiemomenten

In tabel 2.1 is een overzicht gegeven van de data en weersomstandigheden van de inventarisaties. De inventarisaties zijn uitgevoerd door deskundige ecologen van Antea Group.

Tabel 2.1. Overzicht data en weersomstandigheden tijdens het onderzoek naar de verschillende soort(groep)en.

Datum	Tijdstip	Zon op/zon onder	Weer	Soortgroep	Activiteit
15 februari 2024	13:00 - 15:00	-	13 °C, bewolkt, droog, windstil	Natuurtoets grondlichaam	Biotopenonderzoek
17 april 2024	13:00 - 16:00	-	8 °C, bewolkt, af en toe lichte neerslag, windstil	Natuurtoets zonnepark en grondwal	Biotopenonderzoek
17 april 2024	16:00 - 16:30	20:45	8 °C, bewolkt, droog, windstil	JRBN ²	Controle horst
2 mei 2024	20:30 - 21:30	21:07	14 °C, bewolkt, droog, windkracht 2	JRBN	Controle horst
2 mei 2024	21:00 - 23:30	21:07	13 °C, bewolkt, droog, windkracht 2	Rugstreepad	Onderzoek naar kooractiviteit
				Ransuil	Onderzoek naar bedelroep jongen
21 mei 2024	21:00 - 21:45	21:38	20 °C, half bewolkt, droog, windstil	JRBN	Controle horst
21 mei 2024	21:30 - 23:30	21:38	18 °C, half bewolkt, droog, windstil	Rugstreepad	Onderzoek naar kooractiviteit
				Ransuil	Onderzoek naar bedelroep jongen
13 juni 2024	10:00 - 15:30	-	18 °C, helder, windkracht 2	Grote modderkruiper, heikikker en platte schijfhoren	eDNA monsternamen van watergangen
				Heikikker	Zoeken juvenielen op landbiotoop
				Rugstreepad	Scheppen watergangen op ei-snoeren en juvenielen
19 juni 2024	11:45 - 12:30	-	19 °C, helder, windstil	JRBN	Controle horst
24 juni 2024	21:30 - 22:15	22:06	26 °C, helder, windkracht 1	JRBN	Controle horst
24 juni 2024	22:00 - 00:30	22:06	23 °C, helder, windkracht 1	Rugstreepad	Onderzoek naar kooractiviteit
				Ransuil	Onderzoek naar bedelroep jongen

² JRBN = jaarrond beschermde nesten.

Nader ecologisch onderzoek The Dutch

Soortenonderzoek zonnepark, grondwal en grondlichaam

projectnummer 0487847.100

7 november 2024 revisie 01

The Dutch Business Sport and Recreation Development II B.V.

Datum	Tijdstip	Zon op/zon onder	Weer	Soortgroep	Activiteit
11 juli 2024	11:30 - 12:30	-	20 °C, helder, windstil	JRBN	Controle horst
7 augustus 2024	09:30-15:00	-	24 °C, begin dag bewolkt (net regen gehad) tot zonnig in middag, windkracht 1 tot 2	Heikikker	Zoeken juvenielen op landbiotoop
				Marterachtigen	Plaatsen cameravallen
7 augustus 2024	15:00 – 15:30	-	24 °C, zonnig, windkracht 1	JRBN (boomvalk)	Controle horst
22 augustus 2024	10:00 - 14:00	-	20 °C, helder, windkracht 2	Heikikker	Zoeken juvenielen op landbiotoop
				Marterachtigen	Controle cameravallen
9 september 2024	-	-	-	Marterachtigen	Verplaatsen cameravallen
19 september 2024	-	-	-	Marterachtigen	Controle cameravallen
3 oktober 2024	-	-	-	Marterachtigen	Ophalen cameravallen

3. Resultaten en effectbeoordeling

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de inventarisaties per soort beschreven en worden de resultaten uit het vorige hoofdstuk getoetst aan de Ow en wordt aangegeven of er een noodzaak is om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aan te vragen. Paragraaf 3.1 t/m 3.5 bevatten de resultaten en effectbeoordeling van de onderzochte soorten. In paragraaf 3.6 wordt een opsomming gegeven van waarnemingen van overige soorten.

3.1 Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten

Boomboedende soorten

Er is geen activiteit op de horst waargenomen, de horst is niet uitgebouwd, er lagen geen braakballen, veren of uitwerpselen onder de nestboom en er zijn geen juvenielen gehoord of waargenomen. De aanwezigheid van een jaarrond beschermd nest in de invloedssfeer van het planvoornemen is hierom uitgesloten.

Gedurende het onderzoek is de buizerd waargenomen in het plangebied. Hierbij werd territoriaal gedrag vertoond rond de bosschage aan de oostzijde van het plangebied. Ander gedrag betrof vluchten boven het plangebied. Op basis van deze waarnemingen behoort het deelgebied zonnepark tot het foerageerbiotoop van de buizerd. In de directe omgeving is echter alternatief biotoop aanwezig. Gedurende het onderzoek is de buizerd ook waargenomen ten zuiden van de A15, ten noorden van de Haarweg en ten oosten van het plangebied.

Er is hierom geen sprake van essentieel foerageergebied in het plangebied. Er zijn geen effecten op vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest te verwachten.

Overige soorten

Categorie 5 vogelsoorten

Tijdens het onderzoek is meermaals een koppel foeragerende torenvalken waargenomen. Deze hebben geen nestgelegenheid in het plangebied, maar gebruiken de deelgebieden zonnepark en grondwal wel als foerageergebied.

Daarnaast is de bosuil eenmaal gehoord ten noordwesten van het plangebied. De bosuil kan het plangebied als foerageergebied gebruiken, maar is niet foeragerend waargenomen bij de bezoeken.

Er is vergelijkbaar alternatief foerageergebied aanwezig ten noorden, oosten en zuiden van het plangebied. Er is hierom geen sprake van essentieel foerageergebied voor de bosuil en torenvalk in het plangebied. Er zijn geen vervolgstappen noodzakelijk.

3.2 Grondgebonden zoogdieren

Marterachtigen (bunzing, hermelijn, steenmarter en wezel)

De steenmarter is niet waargenomen gedurende het onderzoek. De steenmarter is uitgesloten van het plangebied. Het voornemen heeft geen effect op de steenmarter.

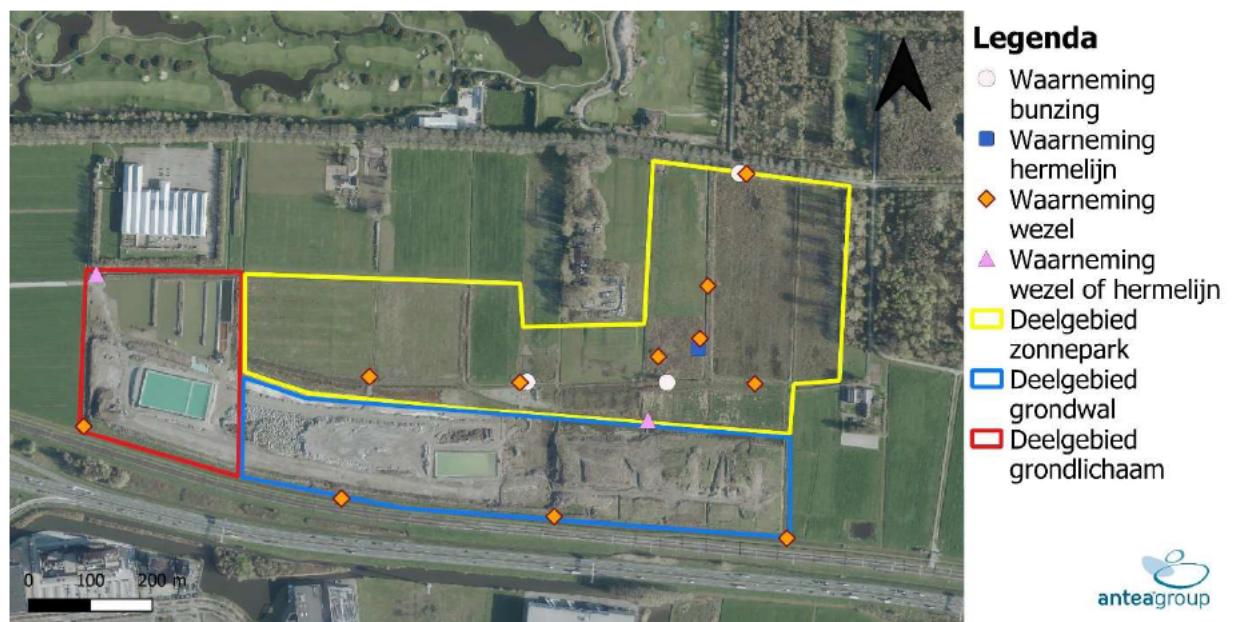
Gedurende het onderzoek zijn de bunzing, hermelijn en wezel waargenomen in het plangebied. De bunzing is elf keer, de hermelijn is tweemaal en de wezel is dertig maal waargenomen. Daarnaast zijn zeven waarnemingen van de wezel danwel hermelijn (niet te bepalen op basis van de foto's). Zie figuur 3.1 voor de locaties van de waarnemingen per soort en figuur 3.2A tot 3.2D voor foto's uit het onderzoek.

Op basis van de waarnemingen is te bepalen dat het plangebied voor de bunzing minimaal het territorium van één vrouwtje met jongen bevat, voor de hermelijn minimaal één territorium en voor de wezel minimaal twee territoria.

De waarnemingen bevinden zich in geheel het deelgebied zonnepark en de randen van het deelgebied geluidswal en grondlichaam. Verblijfplaatsen zijn moeilijk aan te tonen maar verwacht wordt dat de bunzing haar verblijfplaats heeft in de bramenstruik van het compensatiegebied heikikker in het plangebied. De wezel en hermelijn kunnen ook de bramenstruik gebruiken als verblijfplaats. Verder kan de wezel muizenholen nabij beschutting, in dit geval met name langs de watergangen en op de verruigde percelen van het deelgebied zonnepark, gebruiken als verblijfplaats. De locaties waar verblijfplaatsen te verwachten zijn, zijn weergegeven in kaart 1 van bijlage 2.

Bij werkzaamheden op deze locaties is het niet uit te sluiten dat verblijfplaatsen van de bunzing, hermelijn en wezel aangetast worden. Dit is een overtreding van de verbodsbepalingen van de Omgevingswet. Om deze reden is een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit noodzakelijk. Onderdeel van deze omgevingsvergunning is een activiteitenplan waarin het voornemen, wettelijk belang, alternatievenafweging, mitigerende maatregelen (zoals periode van werken en compensatie), en de staat van instandhouding wordt beschreven.

Het doden en verwonden van de bunzing, hermelijn en wezel kan worden voorkomen door te werken conform een ecologisch werkprotocol en onder ecologische begeleiding.

Figuur 3.1. Locaties binnen het plangebied waar de kleine marterachtigen zijn waargenomen. Bij "waarneming wezel of hermelijn" was op basis van de foto niet tot soortniveau te determineren. Bron: QGIS-PDOK, 2024.

Figuur 3.2A. Voorbeeld van waarnemingen van de wezel, te herkennen aan de keelvlek, ongelijke dermacatielijijn en korte staart.

Figuur 3.2B. Waarnemingen van hermelijn, te herkennen aan de lange staart met zwarte staartpunt (links) en ontbreken van keelvlekken (rechts).

Figuur 3.2C. Voorbeeld van waarnemingen van bunzing, op basis van grootte zijn een juveniel en adult te onderscheiden.

Figuur 3.2D. Voorbeeld van waarnemingen die niet tot soortniveau "hermelijn" of "wezel" in te delen waren door het ontbreken van voldoende determinatiekenmerken.

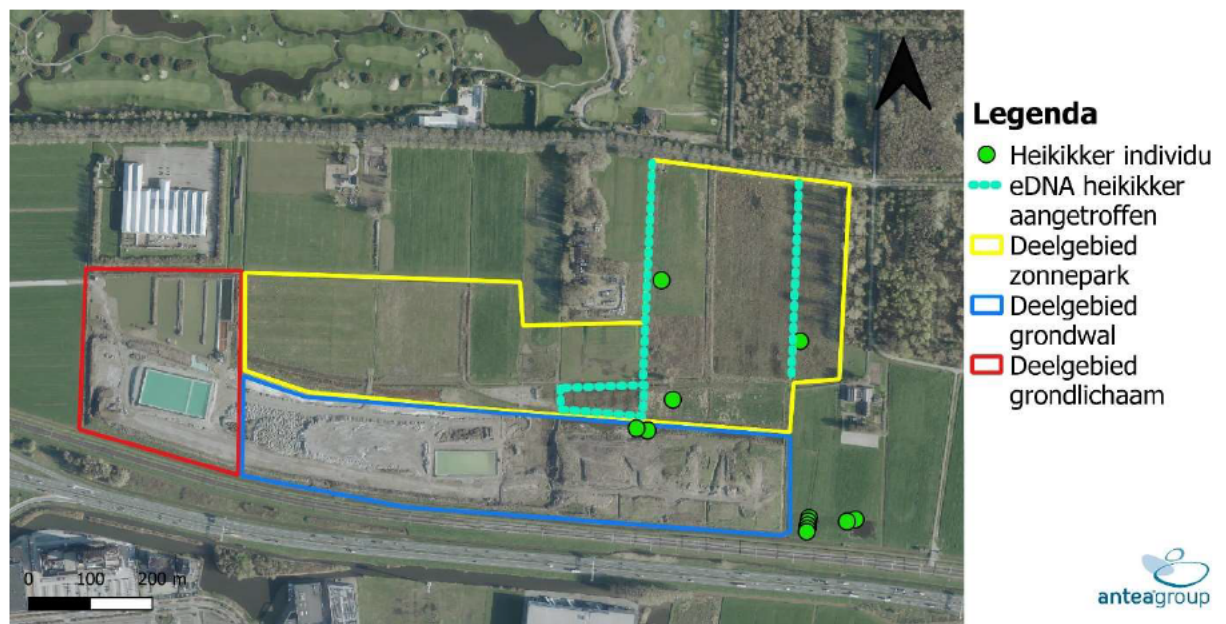
3.3 Amfibieën

Heikikker

De heikikker is aangetoond in drie wateren middels eDNA onderzoek (zie figuur 3.3). Bij het onderzoek naar dieren op landbiotoop is de heikikker ook meervoudig waargenomen. Dit betrof overal locaties rondom de wateren waar de soort middels eDNA was aangetoond. Daarnaast is onderzoek gedaan in het compensatiegebied ten oosten van het plangebied, de soort is hier ook aangetroffen (zowel juveniele als adulte dieren).

Rondom het compensatiegebied in het plangebied zijn vijf individuen waargenomen. Rondom het compensatiegebied buiten het plangebied zijn zeven individuen waargenomen. Zie figuur 3.3 voor de locaties waar de heikikker is aangetroffen en figuur 3.4 voor foto's van de aangetroffen individuen. De locaties van het water- en landbiotoop van de heikikker, zijn weergegeven in kaart 2 van bijlage 2.

Door het voornemen "zonnepark" wordt leefgebied (water- en landbiotoop) van de heikikker aangetast. Door het voornemen "grondwal" wordt (enkel aan de noordoostelijke rand met ruigtevegetatie) landbiotoop van de heikikker aangetast. Dit is een overtreding van de verbodsbepalingen van de Omgevingswet. Om deze reden is een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit noodzakelijk. Onderdeel van deze omgevingsvergunning is een activiteitenplan waarin het voornemen, wettelijk belang, alternatievenafweging, mitigerende maatregelen (zoals periode van werken en compensatie), en de staat van instandhouding wordt beschreven.

Figuur 3.3. Waarnemingen van heikikkers in het plangebied. Bron: QGIS-PDOK, 2024.

Figuur 3.4. Voorbeeld van de waargenomen heikikkers in het plangebied. De heikikker is te herkennen aan de brede lichtgekleurde streep welke over de rug tot voorbij de ogen loopt.

Rugstreeppad

Er is geen kooractiviteit van de rugstreeppad gehoord bij het onderzoek. Ook zijn er geen individuen gezien of gevangen in de watergangen. De rugstreeppad is uitgesloten van het plangebied. Er zijn geen effecten van het voornemen op de rugstreeppad.

3.4 Vissen

Grote modderkruiper

De grote modderkruiper is niet vastgesteld tijdens het eDNA onderzoek. De grote modderkruiper is uitgesloten van het plangebied. Er zijn geen effecten van het voornemen op de grote modderkruiper.

Er is geen aanvullend onderzoek benodigd om de populatieomvang te bepalen.

3.5 Kreeftachtigen en weekdieren

Platte schijfhoren

De platte schijfhoren is niet vastgesteld tijdens het eDNA onderzoek. eDNA onderzoek kan betrouwbaar aanwezigheid van soorten vaststellen (of uitsluiten). Bij aanwezigheid van soorten is over het algemeen aanvullend onderzoek nodig om een indicatie te krijgen van bijvoorbeeld populatie-omvang, succesvolle voortplanting, het belang van deelleefgebieden, etc.

Doordat de soort middels eDNA is uitgesloten van het plangebied, is geen aanvullend onderzoek benodigd om de populatieomvang te bepalen. Er zijn geen effecten van het voornemen op de platte schijfhoren.

3.6 Overige waarnemingen

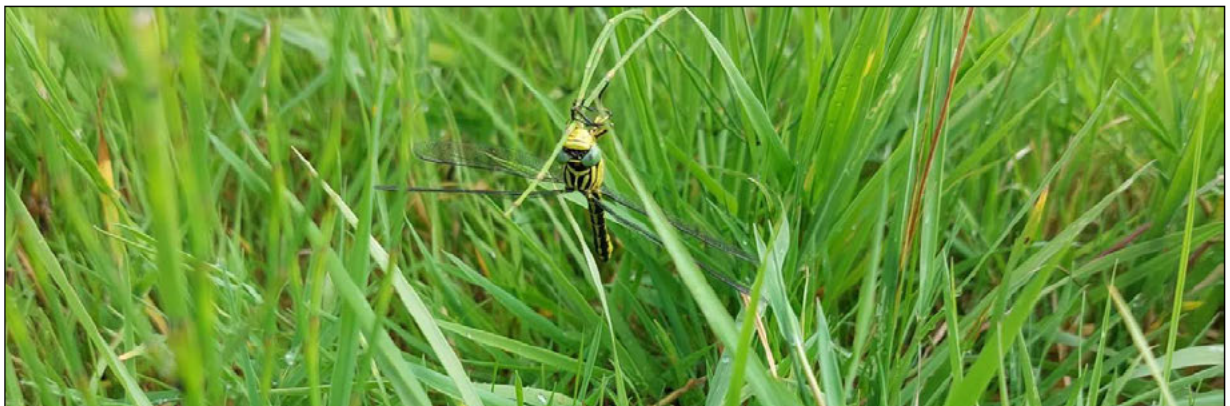
Algemene broedvogels

Gedurende het onderzoek zijn veel algemene broedvogels in het plangebied waargenomen. Het betrof onder andere weidevogels (kievit en kluut), rietvogels (rietzanger), fazanten, wilde eenden en ganzen. Deze soorten broeden in verscheidene biotopen binnen het plangebied. Watergangen en oevers bieden broedbiotoop aan watervogels (eenden, meerkoeten en ganzen), rietkragen bieden broedbiotoop aan rietvogels (rietzanger) en de ruigtevegetatie biedt broedbiotoop aan grondbroedende soorten (fazanten, weidevogels).

Soorten als meerkoet kunnen tot in september nesten met jongen hebben. Daarnaast kunnen weidevogels ook in gebieden broeden welke middels maaien ongeschikt gemaakt zijn. Bij maatregelen voor algemene broedvogels geldt hierom dat in de periode maart tot september een ecologische vrijgave van broedvogels dient plaats te vinden en dat bij het ongeschikt maken van gebieden voor broedvogels aanvullende maatregelen naast maaien getroffen moeten worden om vestiging van weidevogels te voorkomen. Voorbeelden van maatregelen zijn roofvogelvliegers, stokken met linten of andere verstoring zoals wandelen met een hond.

Overige beschermde soorten

Bij één van de terreinbezoeken is een imago rivierrombout aangetroffen (zie figuur 3.5). In het plangebied zijn geen wateren aanwezig die geschikt zijn als voortplantingsbiotoop voor de soort. De libelle is een zwervend individu vanaf, waarschijnlijk, de Linge. Het plangebied biedt geen essentieel leefgebied voor de rivierrombout. Het voornemen leidt niet tot effecten op de soort. Er zijn geen vervolgstappen benodigd ten behoeve van de rivierrombout.

Figuur 3.5. Waargenomen rivierrombout.

Vrijgestelde soorten

Overige diersoorten die door de wildcamera's zijn vastgelegd/zijn waargenomen tijdens de terreinbezoeken zijn de bastaardkikker, bruine rat, egel, gewone bosmuis, gewone pad, haas, huisspitsmuis, kleine watersalamander, reeën, en vossen (met jongen wat duidt op voortplanting in/nabij het plangebied).

Deze soorten zijn vrijgesteld van de vergunningsplicht voor de Ow in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Wel geldt voor deze soorten, net als alle overige in het wild levende dieren en planten, de zorgplicht. Dit houdt in dat tijdens de werkzaamheden zo veel mogelijk negatieve effecten op aanwezige natuurwaarden dienen te worden voorkomen dan wel te worden beperkt. De initiatiefnemer/uitvoerder is verantwoordelijk voor een adequate naleving van de algemene zorgplicht tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

Voorbeelden van maatregelen om te voldoen aan de zorgplicht betreffen;

- Bij maaien: stapvoets werken, in één richting maaien, maaien richting vluchtmogelijkheid en aanwezige dieren de kans geven te vluchten;
- Bij werkzaamheden aan de watergang: niet werken bij watertemperaturen onder de 5 graden Celsius of boven de 25 graden Celsius, bij dempen eerst afdammen en afpompen tot waterhoogte van 20cm waarna aanwezige dieren worden afgevangen en in andere watergangen worden uitgezet.

4. Conclusie en vervolgstappen

The Dutch Business Sport and Recreation Development II B.V. is voornemens om een zonnepark, grondwal en grondlichaam te realiseren. De percelen liggen ten zuiden van de Haarweg, ten noorden van de A15, ten westen van het Lingebos en ten oosten van de Spijksesteeg te Spijk (gemeente West-Betuwe, Provincie Gelderland).

Naar aanleiding van de Natuurtoetsen is in de periode april 2024 tot en met oktober 2024 nader onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van vogels met jaarrond beschermde nesten (boomvalk, buizerd, havik, ransuil, sperwer), marterachtigen (bunzing, hermelijn, wezel, steenmarter), amfibieën (heikikker en rugstreeppad), vissen (grote modderkruiper) en weekdieren (platte schijfhoren). In Tabel 4.1 zijn de conclusies van het nader onderzoek per onderzochte soort weergegeven.

Tabel 4.1 Overzicht conclusies en vervolgstappen onderzochte soorten.

Soort	Vastgesteld bij onderzoek	Essentiële functies in plangebied?	Sprake van effecten door planvoornemen?	Vervolgstappen
Jaarrond beschermde nesten Buizerd	Ja.	Nee, er is foerageergebied maar het is niet essentieel.	Nee.	N.v.t.
Jaarrond beschermde nesten Boomvalk, havik, ransuil en sperwer	Nee.	Nee.	Nee.	N.v.t.
Jaarrond beschermde nesten Bosuil en torenvalk	Bosuil gehoord buiten plangebied. Torenvalk foeragerend in het plangebied waargenomen.	Beide soorten gebruiken het plangebied als foerageergebied, maar het is niet essentieel.	Nee.	N.v.t.
Marterachtigen Bunzing, hermelijn en wezel	Bunzing en hermelijn: minimaal 1 territorium. Wezel: minimaal 2 territoria.	Ja, er is sprake van verblijfplaatsen en foerageergebied.	Ja, aantasting van verblijfplaatsen.	Aanvragen omgevingsvergunning.
Marterachtigen Steenmarter	Nee.	Nee.	Nee.	N.v.t.
Amfibieën Heikikker	Ja, eDNA in water en individuen op landbiotoop.	Ja, er is sprake van voortplantingsbiotoop (water) en zomer- en winterbiotoop (land).	Ja, verstoring van individuen en aantasting van leefgebied.	Aanvragen omgevingsvergunning.
Amfibieën Rugstreeppad	Nee.	Nee.	Nee.	N.v.t.
Vissen Grote modderkruiper	Nee.	Nee.	Nee.	N.v.t.
Weekdieren Platte schijfhoren	Nee.	Nee.	Nee.	N.v.t.
Overige soorten	Algemene broedvogels <i>Grondbroedende vogels (incl. weidevogels), watervogels etc.</i>	Ja, nestgelegenheid in hele plangebied.	Nee, mits wordt gewerkt met maatregelen.	Nee.
	Overige beschermde soorten Rivierrombout	Nee, betrof zwervend individu.	Nee.	Nee.

Soort	Vastgesteld bij onderzoek	Essentiële functies in plangebied?	Sprake van effecten door planvoornemen?	Vervolgstappen
	Vrijgestelde soorten Diverse zoogdieren en amfibieën.	Ja, leefgebied.	Ja, verlies leefgebied en mogelijk verwonding/doding.	Werken volgens zorgplicht.

In tabel 4.1 is aangegeven dat schadelijke handelingen van artikel 11.46 en artikel 11.54 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) voor een aantal soorten niet kan worden voorkomen. Voor deze schadelijke handelingen is een omgevingsvergunning flora- en fauna- activiteit noodzakelijk. Ten behoeve van de omgevingsvergunningaanvraag wordt een activiteitenplan opgesteld waarin wordt omschreven hoe effecten gemitigeerd en/of gecompenseerd worden.

Geadviseerd wordt om tijdig te starten met het opstellen van een activiteitenplan. De reguliere vergunningsprocedure heeft een doorlooptijd van 8 weken (exclusief 6 weken ter inzage). Het bevoegd gezag kan echter ook oordelen dat het gaat om wezenlijke milieueffecten. In dat geval is niet de reguliere maar de uitgebreide procedure van toepassing. Deze heeft een termijn van 6 maanden.

Veel mitigerende maatregelen hebben betrekking op specifieke periode waarin werkzaamheden al dan niet uitgevoerd kunnen worden. Ook kan er sprake zijn van een gewenningsperiode ten aanzien van compenserende maatregelen. Dit houdt in dat de compenserende maatregelen een bepaalde tijd aanwezig moeten zijn voordat gestart mag worden met de werkzaamheden. Dit kan grote invloed hebben op de uitvoeringsplanning. Ook daarom is het aan te bevelen om op tijd te starten met het opstellen van het Activiteitenplan.

Voor de uitvoering van het planvoornemen dient aanvullend een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld. In een ecologisch werkprotocol staat omschreven welke maatregelen getroffen worden om effecten op de beschermde soorten te voorkomen, in lijn met het activiteitenplan. Ook staat erin hoe te handelen als deze effecten toch optreden.

Indien gewenst kunnen de ecologen van Antea Group meedenken over de mogelijkheden en het uitwerken van de beschreven vervolgstappen.

5. Literatuurlijst

Antea Group, 2017a. Grondwal The Dutch Zuidbaan. *Natuurtoets. Toetsing Wet natuurbescherming en NNN t.b.v. een omgevingsvergunning*. Projectnummer 404043. Definitief revisie 01. 1 maart 2017.

Antea Group, 2017b. Grondwal The Dutch Zuidbaan. *Onderzoek heikikker, rugstreeppad, platte schijfhoren en grote modderkruiper*. Projectnummer 404043. 14 juni 2017.

Antea Group, 2021. Memo kleine marters, heikikker en grote modderkruiper. Projectnummer 0466377.100. 2 juni 2021.

Antea Group, 2024a. Natuurtoets grondlichaam The Dutch. Projectnummer 0487847.100. revisie 00. 5 maart 2024.

Antea Group, 2024b. Natuurtoets zonnepark en grondwal The Dutch. Projectnummer 0487847.100. revisie 00. 25 juni 2024.

BIJ12, 2017a. Kennisdocument buizerd (*Buteo buteo*). Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12, 2017b. Kennisdocument heikikker (*Rana arvalis*). Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12, 2017c. Kennisdocument rugstreeppad (*Bufo calamita*). Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12, 2021. Kennisdocument grote modderkruiper (*Misgurnus fossilis*). Versie 2.0, oktober 2021.

BIJ12, 2024. Kennisdocument kleine marterachtigen (Bunzing - Hermelijn - Wezel). Versie 1.0, januari 2024.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.

Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen', 2023. Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, versie nov 2023. <https://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/soortinventarisatieprotocollen/protocollen-vis-amfibie-reptiel-vogel>

Provincie Gelderland, 2017. Ontwerpbesluit Wet natuurbescherming van Gedeputeerde Staten van Gelderland. Zaaknummer 2017-009353. 20 december 2017.

SOVON, n.d. Boomvalk | Sovon Vogelonderzoek

SOVON, n.d. Ransuil | Sovon Vogelonderzoek

Overig

NDFP

Street Smart

www.ravon.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.zoogdiervereniging.nl

0 Bijlage 1 Wettelijk kader

Bijlage 1 Wettelijk kader

In dit hoofdstuk staat een beschrijving van de relevante wet- en regelgeving; de Omgevingswet (Ow) en het beleidskader ten aanzien van beschermde soorten.

Ow - Algemeen

De Ow is op 1 januari 2024 in werking getreden. De Ow beschermt:

- De Natura 2000-gebieden die aangewezen zijn in het kader van het Europees natuurbeleid (gebiedsbescherming)
- De planten- en diersoorten (onderdeel soortbescherming)
- Bos en houtopstanden (onderdeel houtopstanden).

Veel verantwoordelijkheden en bevoegdheden liggen bij de provincies. Er zijn hierop wel uitzonderingen waarvoor het ministerie van LNV bevoegd gezag is. Dit betreft onder andere de aanleg en uitbreiding van hoofdwegen, landelijke spoorwegen, hoofdvaarwegen, primaire waterkeringen, militaire terreinen en oefengebieden, militaire luchthavens, Schiphol en overige burgerluchthavens, het landelijke gastransportnet, hoogspanningsverbindingen van tenminste 220 kV, activiteiten van buitenlandse mogendheden en activiteiten namens een lid van het Koninklijk Huis. LNV is ook bevoegd gezag voor ruimtelijke ingrepen in de Exclusieve Economische Zone (EEZ) en voor Windenergie op zee (kavelbesluiten).

Gemeenten kunnen een loketfunctie hebben. Het is mogelijk om een natuurvergunning 'aan te haken' bij de omgevingsvergunning, maar dit hoeft niet. De Ow richt zich op bescherming van gebieden, soorten en houtopstanden.

Ow - Soortbescherming

In de Ow is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie geldt een vergunningsplicht bij verschillende schadelijke handelingen die zijn vermeld in artikel 11.37, 11.46 en 11.54 Bal. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. Vogels (artikel 11.37 Bal);
2. Strikt beschermde soorten (artikel 11.46 Bal);
3. Andere soorten (artikel 11.54 en bijlage IX, onder A en onder B Bal).

Soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 11.37 Bal, Ow)

Het beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn is vastgelegd in artikel 11.37 e.v.

A. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.B. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.C. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.D. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.E. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Strikt beschermde soorten (soorten van Habitatrichtlijn, Bern I en II en Bonn I) (artikel 11.46 Bal, Ow)

Deze categorie bestaat uit Europees beschermde soorten. De schadelijke handelingen zijn vastgelegd in artikel 11.46 Bal e.v.:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onttwortelen of te vernielen.

Onder de Ow is het mogelijk om voor strikt beschermde soorten zoals opgenomen in artikel 11.46 Bal bij ruimtelijke ontwikkelingen te werken volgens een door de Minister goedgekeurde gedragscode. Hierbij geldt een vrijstelling van de vergunningsplicht bij schadelijke handelingen uit artikel 11.46 Bal.

Andere soorten (artikel 11.54 Bal, Ow)

De categorie 'andere soorten' bestaat uit soorten zoals opgenomen in bijlage IX, onder A en onder B Bal van de wettekst. Dit zijn nationaal beschermde soorten. De schadelijke handelingen zijn vastgelegd in artikel 11.54 Bal e.v..

Het is verboden:	
A.	in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
B.	de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
C.	vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onttwortelen of te vernielen.

Voor deze soorten geldt een vrijstelling wanneer aantoonbaar gewerkt wordt volgens een door de Minister van LNV goedgekeurde gedragscode.

Daarnaast geldt ook vrijstelling bij ruimtelijke projecten voor soorten die staan op besluit vrijgestelde soorten. Het hangt per provincie af welke soort is vrijgesteld van een vergunningsplicht bij schadelijke handelingen in artikel 11.54 Bal, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies. Wel dient rekening te worden gehouden met de zorgplicht (artikel 11.27 Bal) Deze zorgplicht is verder in deze bijlage nog toegelicht.

Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit

Het is mogelijk om omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aan te vragen het optreden van schadelijke handelingen. De omgevingsvergunning kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang. Welk wettelijk belang geldig is, is afhankelijk van de categorie waar de beschermde soort onder valt.
- Er is geen verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Samenvatting gronden waarop een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit verleend mag worden per categorie beschermde soorten (artikel 11.37, 11.46 en 11.54 Bal).				
Vergunningsgronden		Artikel 11.37 Bal	Artikel 11.46 Bal	Artikel 11.54 Bal en bijlage IX
		Vogels	Strikt beschermde soorten	Andere soorten
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	Ja	Ja	Ja
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	Ja	Ja	Ja
3	volksgezondheid en openbare veiligheid	Ja	Ja	Ja
	veiligheid van luchtverkeer	Ja	Nee	Ja
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	Ja	Ja	Ja
	ter bescherming van Flora en Fauna	Ja	Ja	Ja
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	Ja	Ja	Ja
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	Ja	Ja
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	Ja
	schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud (ook natuurbeheer), algemeen belang, bestendig gebruik	Nee	Nee	Ja

Zorgplicht

Er dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de zorgplicht zoals vastgelegd in artikel 11.27 Bal van de Ow. Deze zorgplicht houdt o.a. in dat als een activiteit wordt ondernomen waarvan kan worden vermoed dat deze nadelig kan zijn voor in het wild levende dieren en planten, deze activiteit niet plaats mag vinden. Ook moeten alle maatregelen worden genomen om nadelige gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. Deze zorgplicht heeft betrekking op de gebieds- en op de soortbescherming. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

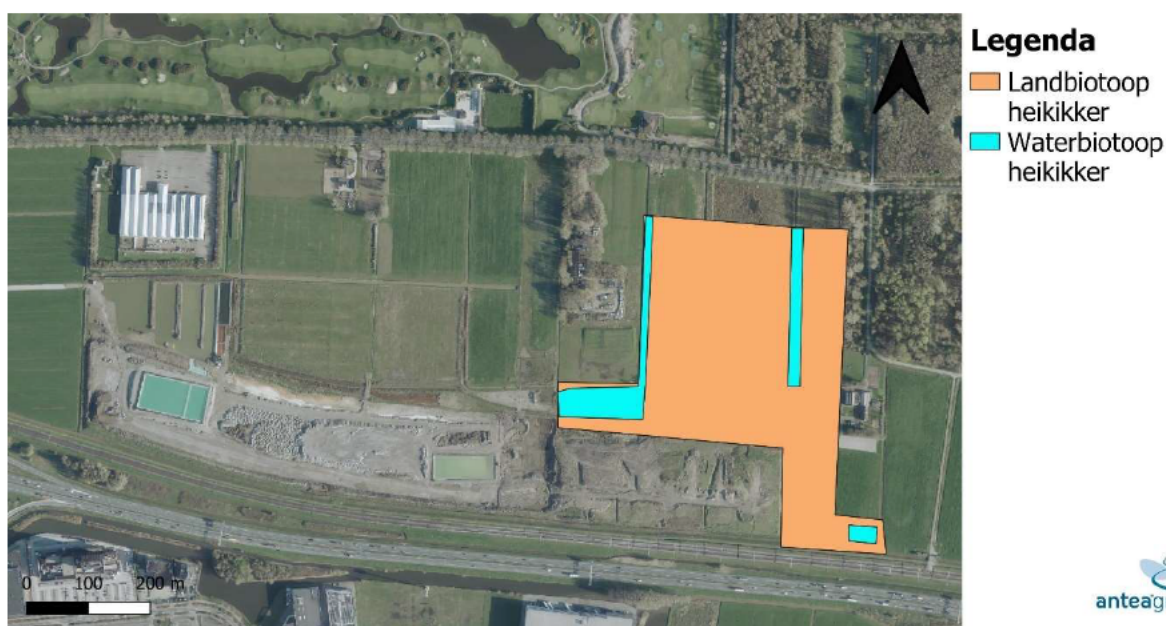
Artikel 11.27 Bal	
1.	Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2.	De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die wet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
a)	dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
b)	indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
c)	voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
1.	Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Bijlage 2 Kaarten met leefgebieden beschermde soorten

Kaart 1: verwachte gebruik van plangebied door marterachtigen op basis van cameraonderzoek.

Kaart 2: verwachte gebruik van plangebied door de heikikker op basis van eDNA onderzoek (watergangen) en zoeken naar juvenielen en adulten (landbiotoop).

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1700 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ Oosterhout
Postbus 40
4900 AA Oosterhout

Copyright ©

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct een melding te maken bij security@antegroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontleen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

www.anteagroup.nl